ਰੋਹਿਤ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿਪੁਲ ਲਿਮਿਟੇਡ

(2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5858)

ਸਤੰਬਰ 06, 2023

[ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਅਰਾਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ", ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ u/ਐਸ. ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ 2(1)(ਡੀ)।

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986-'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼' - ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਆਖਿਆ (1993 ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 50 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ:

ਆਯੋਜਤ: ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਮ ਅਰਥ 'ਵਪਾਰਕ ਅਰਥ' "ਵਣਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ" ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ; ਵਪਾਰਕ: "ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ"; ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਂ ਵਣਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ-ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 50 ਦੁਆਰਾ 1993 (18.06.1993 ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 24 ਦੇ 1993 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ) ਸਮੀਕਰਨ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ - ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ' ਲਈ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਕਰਨ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ [ਪੈਰਾ 12]।

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਖਰੀਦਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ - ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਹੋਲਡ: ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਖੁਦ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ-ਜਦੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ- ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ

ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਉਪਭੋਗਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂ/ਐਸ. 2(1)(ਡੀ) [ਪਰਾ 12]

ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1986 "ਖਪਤਕਾਰ" ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਖਪਤਕਾਰ" ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ - ਸ਼ਬਦ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਨੂੰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਾਲ ਖਰੀਦੋ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 11]

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986- Nਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ 2(1)(ਡੀ):

ਆਯੋਜਤ: ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ" ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਕਾਸਟਿਕ ਸੋਡਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਆਰ' ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼/ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ - ਉਸਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ / ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ - ਇਹ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ 51,10,117/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 11.05.2015 ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ Nਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। [ਪਾਰਾ 13, 16 ਅਤੇ 17]

ਸਿੰਕੋ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, 1990 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 3: (1991) 1 ਸੀਪੀਜੇ 499; ਲੀਲਾਵਤੀ ਕੀਰਤੀਲਾਲ ਮਹਿਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਡਿਵੈਲਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2020) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 265: [2019] 14 ਐੱਸਸੀਆਰ 563; ਲਕਸ਼ਮੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐੱਸ.ਜੀ. ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੰਸਥਾਨ, (1995) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 583: [1995] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 174- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.5858।

2015 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 276 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 11.05.2015 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਦਿਗੇਂਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਨੁਭਵ ਭੰਡਾਰੀ, ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਦੂਬੇ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ, ਅਤੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਅੰਕੁਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਲੋਕ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰਾਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪਤਾ ਲਈ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ.

ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ 'ਵਿਪੁਲ ਵਰਲਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ' ਨਾਮਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿੰਦੂ ਰਾਵਲੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਦਫਤਰ ਯੂਨਿਟ ਨੰਬਰ 306 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਾਹਕ ਕੋਡ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ 18,07,100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 34,27,050 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ

ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ "ਵਿਪੁਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਪਾਰਕ"-105 ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਯੂਨਿਟ ਨੰ. 814 ਨੂੰ 51,51,415 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮੁੜ-ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਇਕਪਾਸੜ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ (ਉਵੇਂ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁੱਲ ਰਸੀਦਾਂ ਰੁਪਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। 50,28,122/- ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ 81,995/- ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2,47,148/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਫਤਰੀ ਸਪੇਸ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਫਤਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। , ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 51,10,117/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਫੰਡ ਅਤੇ 18% ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। 27.11.2009 ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 42,52,143/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਲਈ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 11.05.2015 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ.

6. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਗੇਂਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਭਵ ਭੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਦੂਬੇ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ, ਸ੍ਰੀ. ਅਤੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਕੁਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਲੋਕ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁੜ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣਾ; ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਪਰਸ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਇਕਪਾਸੜ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਸਮਝੌਤਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਭਿਆਸ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਫਤਰੀ ਥਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

8. ਉਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਕੁਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਲੋਕ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਬੇਤੁਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਬਿਆਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐੱਮ/ਐਸ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਕਾਸਟਿਕ ਸੋਡਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼/ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੇਵਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਫਤਰੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ; ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਤੀਜੇ:

9. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ "ਖਪਤਕਾਰ" ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੈਸਰਜ਼ ਦਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਪਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: "ਖਪਤਕਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ, -

(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) 12 [ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ 12 (ਭਾਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 13 [ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ]:

(ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ)

10. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਸਿੰਕੋ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ 1990 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ 3: (1991) 1 ਸੀਪੀਜੇ 499 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੀਲਾਵਤੀ ਕੀਰਤੀਲਾਲ ਮਹਿਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਡਿਵੈਲਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 2 ਐਸਸੀਸੀ 265 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਲਕਸ਼ਮੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ P.ਐਸ.G. ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (1995) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 583 ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"10. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਵਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਉਹ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਫੋਰਮਾਂ/ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸਸਤੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ। ਦਰਅਸਲ, ਪੂਰਾ ਐਕਟ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ "ਕਾਰੋਬਾਰ-ਤੋਂ-ਖਪਤਕਾਰ" ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਕਾਰੋਬਾਰ-ਤੋਂ-ਕਾਰੋਬਾਰ" ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਇਹ ਸਕੀਮ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

11. ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਡੀ) ਵਿੱਚ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, (i) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ; (iii) ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਰੀਸੇਲ' ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਾ

ਪਵੇਗਾ। "ਵਪਾਰਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਣਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ" (ਚੈਂਬਰ ਦੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼); ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ, ਜਾਂ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ; ਵਪਾਰਕ; ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਹੋਣਾ" (ਕੋਲਿਨਜ਼ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ) ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਕਾਮਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ, ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ" (ਸੰਖੇਪ ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ)। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਕਸਾਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ "ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ" ਮਾਲ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) (1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ "ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 2(ਡੀ)(i) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। /ਸੋਧ ਐਕਟ, 1993. ਵਿਆਖਿਆ ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਏ: ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਯਕੀਨਨ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਪਰ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਕਸੀ ਵਜੋਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ ਜਾਂ ਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ/ਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਜੇ ਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਖੁਦ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਖੁਦ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ, ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ. ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਕੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ। ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਈ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ", "ਨਿਵੇਕਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ "ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ" ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਆਟੋ-ਰਿਕਸ਼ਾ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ , ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕੈਰੀਅਰ ਵਜੋਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਰਾਦ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ (ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ/ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖਪਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।) ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਆਟੋ-ਰਿਕਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਕਾਰ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਖਰਾਦ ਮਸ਼ੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਜਾਂ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਪਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ "ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ", ਅਤੇ "ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ" ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀਮਾ ਹੈ। "ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਲਖਨਊ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ [(1994) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243] ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ 'ਸੇਵਾ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮਕਾਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਿਹਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ (ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਰ. ਐੱਮ. ਸਹਾਏ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ: (ਐੱਸਸੀਸੀ pp. 251-54, ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 3)

"ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ'। 'ਸੁਰੱਖਿਆ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹਟਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਿਸ ਲਈ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਭਰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਖਪਤਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਾਣ ਯੋਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ, ਵਪਾਰਕ ਘਰ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਸਟੋਰ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ 'ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ' ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਜੋ ਖਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਵਰਤੋਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਦੱਸ ਜੋ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਵਿੱਤੀ ਅਭਿਆਸਾਂ, ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਕੋਈ ਘੱਟ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਖਪਤਕਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ, -

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ;

ਵਿਆਖਿਆ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਇਹ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ। ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਮਾਲ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ', 'ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ', 'ਖਪਤਕਾਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਆਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਨੁਕਸ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੁਆਰਾ 'ਕਮੀ' ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(i) 1993 ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 50 (1993 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 24 ਦੀ ਥਾਂ) ਦੁਆਰਾ 18-6-1993 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ii) ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ "ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼" ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ।

(iii) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਸਤੂਆਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।"

11. "ਉਪਭੋਗਤਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਮਕਸਦ. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਖਪਤਕਾਰ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ. 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਾਲ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਕਮਾਈ ਲਾਭ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੜ-ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

12. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। 'ਵਪਾਰਕ' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ "ਵਣਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ" (ਚੈਂਬਰਜ਼ 20 ਵੀਂ ਸਦੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ); ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਕਨੈਕਟਡ' ਜਾਂ ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ; ਵਪਾਰਕ; "ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੋਣਾ" (ਕੋਲਿਨ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ); ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਜਾਂ ਵਣਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ (1993 ਦੇ 24 ਦੇ 1993 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ) (1993 ਦੇ 24 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਥਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼' ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ

ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਕਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ' ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ 'ਉਪਭੋਗਤਾ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਐਸਯੂਪੀਆਰਏ), ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ। ਜਦੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾ ਕੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 2(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਖਪਤਕਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

13. ਹੁਣ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮੋੜਨਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਫਤਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ " ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਕਾਸਟਿਕ ਸੋਡਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ / ਸੌਦਾ.

ਉਸਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼/ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਾਸਟਿਕ ਸੋਡਾ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ / ਸੌਦੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਫਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸਪੇਸ "ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰੀ ਥਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਖਪਤਕਾਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।)(ਡੀ)

14. ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਪੁਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 51,10,117/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੰਬਰ 306 ਨੂੰ 8ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੰ. 814 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੰਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਚਿਪਕਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

15. ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਫਤਰੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ

ਤੋਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਪਾਰਕ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। 28.01.2014 ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 51,10,117/- ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 93,62,025/- ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 51,10,117/- ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਹੈ। .42,52,143/- ਉਸ 'ਤੇ 18% ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਲਈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਲਈ 50,000,00/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

16. ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਵਾਦ ਸਾਲ 2006 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 51,10,117/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸਨ, ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਜ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਸੀਦ 51,10,117/- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 25.01.2016 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਫਤਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਫਤਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਭ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਦਫਤਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

17. ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, 2015 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 276 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 11.05.2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। 51,10,117/- ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਲੱਖ..

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate